

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Az állatorvos: információ-forrás

Egy amerikai felmérés-sorozat tanúsága szerint az állatorvosoknak nemcsak a gyógyításban van fontos szerepük. A National Animal Health Monitoring System 1994-ben és 1997-ben végzett 18, illetve 23 államra kiterjedő felmérést több száz marha- és borjúhús termelő körében arra vonatkozóan, hogy honnét szerzik az állattartáshoz szükséges ismereteiket. Kiderült, hogy az állategészségügyi problémákkal, takarmányozással és a termelés szervezésével kapcsolatos ismeretek legfontosabb forrása az állatorvos.

1994-ben az állatorvosok az egészségügyi és termelési kérdésekben számítottak fő információ-forrásnak (42,7, ill. 26,8 %), míg a takarmányozásban a gazdák saját ismereteikre és képzettségükre támaszkodtak elsősorban, de az állatorvosok ezen a területen is megelőzték a takarmány-kereskedőket. Fontos ismeretforrásként értékelték a családtagokat, a szövetkezetek, egyetemek szaktanácsadóit és a mezőgazdasági és „szarvasmarhás” folyóiratokat is.

1997-ben 2.713 gazda 60,8 %-a tekintette az állatorvost *nagyon fontos* információ-forrásnak mindhárom területen. Utánuk következnek 24,1 %-kal a képző intézmények, szövetkezetek oktatói és szaktanácsadói, a többi gazda (22,7 %), a kereskedők, a szaklapok, a termelői szervezetek, a tömegkommuni-

káció, végül a tanácsadók (consultants).

Más felmérések bizonyítják, hogy hasonló a helyzet a tejtermelők és a sertéstartók körében is. Erre a fontos szerepre már a képzés során érdemes lenne felkészíteni a pályára lépőket. (O. É.)

Forrás: <<http://www.aphis.usda.gov/vs/ceah/cahm/>>

Kállai: Egértan

Az utóbbi két évben elkényeztetnek bennünket: szinte minden számunkban új tankönyvnek örülhetünk. Most is így van: megjelent **Kállai László** professzor „*Laborállatkönyv. Laboratóriumi állatok tartása, tenyésztése és alapvető kísérleti technikái*” című hiánypótló munkája.

Az előszóból megtudjuk, hogy a „könyv *fölhasználói* mindazok, akik közvetlenül, vagy közvetve kapcsolatba kerülnek kísérleti állatokkal... biolaboránsok, asszisztensek, technikusok, technológusok, kutatók, kísérletvezetők, specialisták.” Egyaránt megtalálhatók tehát benne az alapvető tudnivalók, és a tenyésztőknek, kísérle-

tezőknek szükséges mélyebb ismeretek.

A könyv a laborállatokkal kapcsolatos valamennyi kérdéskört felöleli: a kísérletezés jogi szabályozását; a laborállatként használt fajok ismertetését a kísérletek szemszögéből; az állatházak technikai feltételeit; a környezeti, személyi és állathigiéniai követelményeket; a laborállatok betegségeit, táplálását, genetikáját; a tenyésztési kérdéseket, beleértve a szervezési, üzemtani, gazdasági problémákat; a kezeléseket; és segítséget is nyújt az olvasóknak a kísérletek tervezéséhez is. A könyv végén megtalálhatók a legfontosabb szakkifejezések magyarázatai, laborállatos és állatvédő szervezetek adatai, és a témába vágó folyóiratok, könyvek, internet oldalak válogatott gyűjteménye. A közel hatszáz oldalon az eligazodást tárgymutató könnyíti meg.

A könyvet – Kállai professzor gazdag életművének, tapasztalatainak és oktatói gyakorlatának összegzését – átszövi az egyszerűség és a szerző sajátos humora, amellyel csak a bölcssek tudják azt az ügyet, tárgyat szemlélni, amelyre az életüket feltették.

A *Laborállatkönyv* megrendelhető a kiadótól levélben: Kallé-K Kft, 1074 Budapest, Vörösmarty u. 15., Faxon: 06(1) 321-1598 vagy beszerezhető a könyvtárban. (O. É.)

Kállai László: *Laborállatkönyv. Laboratóriumi állatok tartása, tenyésztése és alapvető kísérleti technikái*. Budapest: Kallé-K Kft. 2003. 562 p. 3.800,- Ft

Hivatkozások továbbhasznosítása

Régi vágyunk teljesült, amikor a könyvtár nemrégiben új számítógépes programmal, egy bibliográfiai **adatbázis építő- és kezelő szoftverrel** gyarapodott.

A program segítségével adatbázis építhető

- az interneten elérhető (pl. PubMed, Web of Science) adatbázisok találati halmazából közvetlenül,
- más adatbázisokból letöltött (text formátumú) adatállományokból egyszerű importálás révén,
- eredeti adatok beírásával, pl. a saját publikációk nyilvántartására.

A bevitt adatok tetszés szerint kereshetők, kombinálhatók, rendezhetők, az egyes adatbázisok között mozgathatók a tételek.

A program előre meghatározott rekordformátumokkal, az adatok importálását segítő ún. „filterrel”, illetve a megjelenítési és export formátum előzetes meghatározásával támogatja a használókat, de minden moduljában lehetőség van az egyéni beállítások megadására is.

Mire használható a program?

- A használó számára érdekes szakirodalom szisztematikus gyűjtésére, a beérkező újabb hivatkozásokkal történő kiegészítésére.
- A több adatbázisból összegyűjtött anyag egyesítésére és az esetleges duplumok kiszűrésére.
- Az összegyűjtött hivatkozások tetszés szerinti rendezésére, válogatására, szerkesztésére.
- Bibliográfiák elkészítésére tetszés szerinti formátumban. (A program maga képes számos neves folyóirat szerzői instrukciói szerint előállítani az irodalomjegyzéket!)
- Alkalmas az adatbázisokból letöltött anyag – pl. a könyvtártól kapott szövegformátumú találati halmaz – további keresésére, válogatására.

Kiegészítő lehetőség a terminológiai, helyesírási ellenőrzés, képek és internet kapcsolatok hozzáfűzése a hivatkozáshoz (pl. a teljes szöveg elérése egy kattintással), a hálózati változatban az adatbázisok közös használata stb.

Mindenképpen **ajánljuk** a programot azoknak, akik folyamatosan sok szakirodalmi hivatkozással dolgoznak, PhD dolgozatot készítenek, kutatnak, cikkeket írnak, saját publikációikat akarják nyilvántartani, vagy csak a mindennapi munkájukhoz szükséges, egyre bővülő szakirodalmi anyagot szeretik naprakészen rendben tartani.

Az adatbázis **kipróbálására** bárkit várunk a könyvtár új oktatótermében, de az interneten is található további információk a <http://www.isiresearchsoft.com/rshome.asp> címen, ahonnan **teszt verziók** tölthetők le.

Egészséges túlélés

Az állatorvosi szakma bővelkedik a stressz helyzetekben, olyan szituációkban, amelyekben az ember elfelejt vigyázni magára. Ilyenkor egyesek feszültek lesznek, felhúzzák magukat, míg mások megőrzik hidegvérüket. Az állatorvosi szakma emberi oldalát elemző Catanzaro* szerint a nehéz helyzetek megfelelő kezeléséhez két dologra van szükség: egészséges életvitelre és jó humorra.

Aki egészségesen él (változatos, megfelelő energiatartalmú ételt fogyaszt, kellő időt szán a pihenésre és kedvteléseinek folytatására, testét és lelkét folyamatosan edzi) könnyebben mozgósítja energiáit egy probléma megoldására, megbirkózik a stresszel. Az össze-vissza táplálkozó, a munkában elvesző ember viszont könnyen kerül nehéz helyzetbe.

A megfelelő életvitel azonban önmagában nem véd meg a stressztől, ha nem párosul kedvező attitűddel, ha nem szövi át a humor a munkahelyeket is. Catanzaro kifogásolja, hogy Amerikában a nyelvi jelenségekben is határozott eltolódás érezhető a szemléletes, „laza” kifejezések felől a túlzott hivataloskodás irányába. (Az „ég” helyett például „ózonréteget” mondunk.) Úgy véli, nagyon visszahúzódnak saját „falaink” közé, folyton attól rettegünk, mit szólnak megnyilvánulásainkhoz mások, és inkább hallgatunk.

Humorral kell szemlélnünk önmagunkat. Nagyobb tűrőképességre (vastagabb bőrre) van szükség ahhoz, hogy esetleg konfliktusok árán, de szabadabban kommunikáljunk a munkahelyünkön. Ezáltal menne előbbre a világ. Nem kell félnünk a viccelődéstől, az anekdotázástól munka közben sem.

Helyezzük saját testi és lelki jóllétünket előtérbe, hiszen enélkül személyes és szakmai céljainkat sem érhetjük el, képtelenné válunk feladataink ellátására. Ha a nehézségeket kihívásként, fejlődési lehetőségként fogjuk fel, egészséges szintre csökkentjük a ránk nehezedő terheket. És soha ne feledjük: „Ha már mindent kipróbáltunk, akkor is vannak még lehetőségek”.

* Catanzaro, T. E.: Keys to coping: a healthy life-style and a healthy sense of humor. = Journal of the American Veterinary Medical Association. 1992. 200. 4. 441-442.

Válogatott internet források

EURÓPAI UNIÓ

<<http://konyvtar.univet.hu/praxis/eu/euindex.htm>>

A honlapunkon megtalálható bővebb, klikkmenthető gyűjteménnyel az állategészségügyi szakemberek és állatorvosok eligazodását szeretnénk segíteni az Európai Unió rendszerében. Általában az angol nyelvű honlapokhoz vezető kapcsolatot adjuk meg, de természetesen a legtöbb anyag az Unió valamennyi hivatalos nyelvén hozzáférhető.

Európai Unió

<<http://europa.eu.int/>>

Az Európai Unió legfontosabb szervei

Európai Tanács (The European Council, ET)

<<http://ue.eu.int/en/summ.htm>>

Európai Parlament (European Parliament, EP)

<<http://www.europarl.eu.int/>>

Az Európai Unió Tanácsa vagy Miniszterek Tanácsa (Council of the European Union)

<<http://ue.eu.int/>>

Európai Bizottság (European Commission)

<http://europa.eu.int/comm/index_en.htm>

Európai Ombudsman (European Ombudsman)

<<http://www.euro-ombudsman.eu.int/>>

Bizottságok

Régiók Bizottsága (Committee of the Regions)

<<http://www.cor.eu.int/>>

Gazdasági és Szociális Bizottság (Economic and Social Committee)

<<http://www.ces.eu.int/>>

Az Európa Unió politikái

A közös politikák, mint pl. az agrárpolitika, azokra a területekre vonatkoznak, ahol a Közösség fellépése kizárólagos.

Közös Agrárpolitika (Common Agricultural Policy)

<http://europa.eu.int/pol/agr/index_en.htm>

Kutatás-fejlesztés

<http://europa.eu.int/comm/dgs/research/index_en.html>

Csatlakozás az Európai Unióhoz

Az Európai Unió bővítésének honlapja.

<http://europa.eu.int/comm/enlargement/index_en.html>

TAIEX Technikai Segítségnyújtó és Információs Iroda (Technical Assistance Information Exchange Office)

<<http://taiex.be/intro.asp>>

TAIEX adatbázisok:

CCVista Translation Database

Kereshető fordítás-adatbázis, amelyről lista kérhető a magyar (és más) nyelvre fordított közösségi szabályozásról, és ingyenesen megnyitható a teljes szöveg is.

<<http://ccvista.taiex.be/>>

Eur-Lex

Az Európai Unió jog portálja, amelyen a teljes jogi, esetjogi és döntéshozatali anyag megtalálható valamennyi hivatalos nyelven, különböző HTML, PDF, TIF, WORD) formátumban.

<<http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html>>

Segélyprogramok

SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)

<<http://europa.eu.int/comm/enlargement/pas/sapard.htm>>

SAPARD programiroda (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium)

<<http://www.fvm.hu/sapard/sapard.html>>

Állategészségügy és élelmiszerbiztonság az európai unióban

Standing Committee on the Food Chain and Animal Health

<http://europa.eu.int/comm/food/fs/rc/scfcah/index_en.html>

Food safety: from the farm to the fork

<http://europa.eu.int/comm/food/index_en.html>

Scientific Committee on Veterinary Measures relating to Public Health

<http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scv/index_en.html>

SCADplus

<<http://europa.eu.int/scadplus/>>

Állategészségügyi és élelmiszer-higiéniai ellenőrzés és szabályozás

<<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/s84000.htm>>

Élelmiszer-biztonság

<<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/s80000.htm>>

Magyar EUs honlapok

Európai Bizottság Magyarországi Delegáció (EBMD)

<<http://www.eudelegation.hu/>>

Az EU magyarra lefordított szabályozása az Igazságügyi Minisztérium honlapjáról

Az adatbázisban kétféleképpen lehet keresést végezni: feltételek (Celex szám, angol vagy magyar cím szavai) vagy szakterület szerint. A szakmai lektoráláson átesett szövegek pdf formában olvashatók és letölthetők.

<<http://www.im.hu/fooldal/cikk/cikk.phtml?menupontid=163>>

Minisztériumok EU-s honlapjai

Az Európai Unió integráció honlapja az FVM oldalán

<<http://www.fvm.hu/euint/euint.html>>

Pályázatok az EU-ból

Pályázatfigyelő: Európai Unió - Európai Bizottság

<<http://www.pafi.hu/kirok/eu.htm>>

Pályázati linkek az EBMD honlapján.

<<http://www.eudelegation.hu/sajtoszoba/palyazatok.php>>

Oktatás és információ

SZIE GTK Európai Tanulmányok Központja és Európai Dokumentációs Központja

<<http://www.gak.hu/eutk/new/>>

OMGK Európai Unió különgyűjtemény

<<http://www.omgk.hu/eugyujt1.htm>>

Letéti könyvtár a Magyar Parlamentben

<<http://www.ogyk.hu>>

Európa civil szemszögből

Az Európa Ház

<<http://www.europeanhouse.hu/h/index.shtml>>

Válogatás új könyveinkből

300 Questions and answers in radiography and fluid therapy for veterinary nurses. Auckland; Butterworths-Heinemann, 2000. 84 p.

AAZV [American Association of Zoo Veterinarians] CD-ROM: Collected Proceedings 1990–2002. 1 CD

BARNETT, K. C. et al.: Canine ophthalmology: An atlas and text. Edinburgh: W.B. Saunders, 2002. 213 p.

CARPENTER, J. W. et al.: Exotic animal formulary. 2. ed. Philadelphia: W.B. Saunders, 2001. 423 p.

COWELL, R. L.– TYLER, D.: Diagnostic cytology and hematology of the horse. 2. ed. London: Mosby, 2002. 260 p.

FISCHER, A. T.: Equine diagnostic and surgical laparoscopy. London: W.B. Saunders, 2001. 290 p.

FUDGE, A. M. (ed.): Laboratory medicine: Avian and exotic pets. London: W.B. Saunders, 2000. 486 p.

GÁL J.: Királlysiklók a terráriumban. Budapest: Kitaibel Kiadó, 2002. 120 p.

GAYNOR, J. S.: Handbook of veterinary pain management. London: Mosby, 2002. 479 p.

HARVEY, J. W.: Atlas of veterinary hematology: Blood and bone marrow of domestic animals. London: W.B. Saunders, 2001. 228 p.

JACKSON, A. C. (ed.): Rabies. Amsterdam: Academic Press, 2002. 493 p.

JENSEN, P.: The ethology of domestic animals: An introductory text. New York: CABI Publishing, 2002. 218 p.

KÉGL T.: Ha az elefántnak szorulása van: Egy állatorvos története, elbeszélései. Székesfehérvár: Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft., 2002. 247 p.

KEVIN, M. (ed.): Amphibian medicine and captive husbandry. Malabar, Florida: Krieger Publishing Co., 2001. 499 p.

KNOTTENBELT, C. et al.: BSAVA Interactive cases in small animal medicine: CD-ROM. Gloucester, UK: BSAVA, 2000. – CD-ROM

KÖTELES Gy. (szerk.): Sugár-egészségtan. Budapest: Medicina, 2002. 363 p.

LANSZKI J.: Magyarországon élő ragadozó emlősök táplálkozás-ökológiája = Feeding ecology of mammal

predators living in Hungary. Kaposvár: Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, 2002. 177 p.

LINDBERG, J. E. (ed.): Digestive physiology of pigs: Proceedings of the 8th Symposium. New York: CABI Publishing, 2000. 394 p.

LINDSAY, S. R.: Handbook of applied dog behavior and training. 1. Vol. Adaptation and learning. 2. Vol., Etiology and assessment of behavior problems. Ames, Iowa: Iowa State Press, 2001. 410 + 328 p.

McNAB, J. M. (ed.): Poultry feedstuffs: Supply, composition and nutritive value. New York; Wallingford, Oxon: CABI Publishing, 2002. 427 p.

MEHLHORN, H. (ed.): Encyclopedic reference of parasitology Electronic Version: CD-ROM. 2nd CD-ROM ed. Berlin: Springer-Verlag, 2001. – CD-ROM

MOBERG, G. P.: The biology of animal stress: Basic principles and implications for animal welfare. New York: CABI Publishing, 2001. 377 p.

MULLEN, G. (ed.): Medical and veterinary entomology. Amsterdam: Academic Press, 2002. 597 p.

PAPICH, M. G.: Saunders handbook of veterinary drugs. London: Saunders, 2002. 551 p.

PENCE, P.: Equine dentistry: A practical guide. Baltimore: Lippincott Williams and Wilkins, 2002. 275 p.

PIERMATTEI, D. L.: An atlas of surgical approaches to the bones and joints of the dog and cat. 3. ed. London: W.B. Saunders, 1993. 324 p.

POLLITT, C. C.: Color atlas of the horse's foot. cop. 1995. Edinburgh: Mosby, 2001. 208 p.

POND, W. G. (ed.): Biology of the domestic pig. Ithaca: Comstock Pub. Assoc.; Cornell Univ. Press, 2000. 745 p.

PUGH, D. G. (ed.): Sheep and goat medicine. London: W.B. Saunders, 2002. 468 p.

RODER, J. D.: Veterinary toxicology. Auckland: Butterworths-Heinemann, 2001. 403 p.

SPAKMAN, J. R. (ed.): Body composition analysis of animals: A handbook of non-destructive methods. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2001. 242 p.

WILDGOOSE, W. H. (ed.): BSAVA Manual of ornamental fish. 2. ed. BSAVA, 2002. 304 p.

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért
köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár

Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu

Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <<http://konyvtar.univet.hu/>>

e-mail: library@univet.hu

